

ID-1315
C-2
13/3/1969

TOELICHTING bij het besluit tot vaststelling van een beschermd dorpsgezicht ex artikel 20 van de Monumentenwet te Aalden, gem. Zweelo.

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op de bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg tek. nr. 036) met een stippellijn omgrensde gebied.

De oudste nederzettingen in Drenthe worden veelal aange- troffen langs de beekdalen van de diluviale gronden. Hun be- woners vormden oudtijds een opzichzelfstaande gemeenschap van boeren en ambachtslieden. De boerderijen werden meestal in kleine groepjes rond een gemeenschappelijke met bomen begroei- de ruimte (brink) geplaatst, in de onmiddellijke nabijheid van het bouwland (es). Vrijwel steeds zijn door vernieuwing en uit- breiding van de bebouwing en voorts door de aanleg van wegen deze typerende situaties verloren gegaan. In enkele gevallen bleef, doordat een nieuwe verkeersweg buiten het dorp werd ge- leid, de oude kern ongeschonden. Hieraan dankt ondermeer de buurschap Oud Aalden het behoud van het historische karakter.

Oud Aalden is een prachtig voorbeeld van een oude neder- zetting aan de rand van de es; de hoeven, waarvan de meeste op de ontwerplijst van onroerende monumenten zijn geplaatst, het beloop der wegen en de relatie van de groepering tot de zuide- lijker gelegen Aalder Es, zijn in oorspronkelijke staat bewaard gebleven. In het centrum ligt een met hoog geboomte begroeide driehoekige brink, waaromheen de oude hoeven zijn gegroepeerd. De meeste opstallen zijn van zeer goede kwaliteit; in dit ver- band vallen vooral de boerderijen Oud Aalden 8-11-12 en 13 te noemen.

Daar Oud Aalden één van de meest waardevolle van de oude Drentse nederzettingen vormt, van bijzondere historische en schoonheidswaarde, dient het behoud ervan voor de toekomst te worden gewaarborgd. Het beschermde gebied is aan de noordwete- lijke zijde begrensd door de Aalderstraat. Aan de andere zijde vormt de Aalder Es een natuurlijke begrenzing. Teneinde het fraaie gezicht op de buurschap van het zuiden te behouden, is het van belang, dat de es onbebouwd blijft. In het vigerende uitbreidingsplan is hieraan een agrarische bestemming zonder bebouwing gegeven.

2.110518129005